

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2011. október 13. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt vádlott neve ellen indult büntetőügyben a Zala Megyei Bíróság 2010. október 7. napján kihirdetett 3.B.17/2008/102. számú ítéletét annyiban **változtatja meg**, hogy az **I.K.Sz.Kft**-vel szemben elrendelt vagyonek Kobzásnak a pénzben kifejezett összegét 77.044.933 (hetvenhétmillió-negyvennégyezer-kilencszázharminchárom) Ft-ban állapítja meg.

Egyebekben a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Zala Megyei Bíróság a 2010. október 7. napján kelt 3.B.17/2008/102. számú ítéletében vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki hűtlen kezelés büntetésében (Btk. 319.§ (1), (3) bekezdés c/ pont), és ezért őt a bíróság 2 év börtönbüntetésre, valamint 10 millió Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A bíróság vádlottat 1 rb csalás büntette (Btk. 318.§ (1), (2) bekezdés c/ pont és (7) bekezdés b/ pont), 56 rb csalás büntette (Btk. 318.§ (1), (2) bekezdés c/ pont és (6) bekezdés b/ pont), 128 rb csalás büntette (Btk. 318.§ (1), (2) bekezdés c/ pont és (5) bekezdés b/ pont), 61 rb csalás büntette (Btk. 318.§ (1), (2) bekezdés c/ pont és (4) bekezdés b/ pont) és 1 rb csődbüntett (Btk. 290.§ (1) bekezdés d/ pont) vádjá alól felmentette. Az **I.K.Sz.Kft**-vel szemben a társaság tulajdonában lévő P. alatt lévő hétvégi ház és udvar megjelölésű ingatlanra és a benne található ingóságokra, valamint 98.639.785 Ft-ra a bíróság vagyonek Kobzást rendelt el. A bejelentett polgári jogi igényeket egyéb törvényes útra utasította, valamint rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az *első fokon eljáró ügyész* az ítélet ellen, annak kihirdetését követően a vádlott terhére, anyagi jogszabálysértésre hivatkozva, részfelmentés miatt megalapozatlanság okából jelentett be fellebbezést, mivel álláspontja szerint a megállapított tényállás ellentétes az iratok tartalmával, illetőleg az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. Erre figyelemmel indítványozta a Be. 351.§ (2) bekezdés c/ és d/ pontjaiban meghatározott okokból, a Be. 352.§-a alapján az ítélet megváltoztatását, a vádlott bűnösségének kimondását a vád tárgyává tett csalásokban, valamint csődbüntetésben, továbbá elsősorban a kiszabott büntetés súlyosítását, e körben a börtönbüntetés végrehajtása felfüggesztésének mellőzését, másodsorban a börtönbüntetés tartamának emelését és közügyektől eltiltás kiszabását.

A *fellebbezés írásbeli indokolásában az ügyész* a Be. 324.§ (2) bekezdése alapján vádlott terhére anyagi jogszabálysértés, illetve 246 rb csalás büntette és

1 rb csődbüntetés tekintetében történt részfelmentés miatt, a Be. 351.§ (2) bekezdés b/, c/, d/ pontjaiban meghatározott megalapozatlanság okából - tekintettel arra, hogy a Be. 352.§ (3) bekezdése alapján a bizonyítás felvételét nem látta indokoltnak - a szóban előterjesztett fellebbezéséhez képest eltérő célból, azaz a Be. 376.§ (1) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása végett jelentett be fellebbezést.

Az 1/a. tényállási pont, vagyis a **Z.B.Kft.** tartozásának be nem hajtása tekintetében rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a vádlott büntetőjogi felelőssége a megyei bíróság által értékelt bizonyítékok és megállapított tényekből további tényekre történő helytálló következtetéssel megállapítható. Véleménye szerint a megyei bíróság által megállapított tényállás részben ellentétes az iratok tartalmával, mivel a követelés összege, illetve annak jogalapja az okirati bizonyítékok és tanúvallomások alapján megállapítható. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, mivel nem rögzítette azt, hogy a **Z.Rt.**-nek az ésszerű gazdálkodás követelményei szerint érdeke fűződött a kintlévőségei behajtásához. A megállapított tényekből további tényekre - részben helytelen jogi indokolás folytán - helytelenül következtetett az elsőfokú bíróság akkor, amikor nem látta bizonyíthatónak a tartozás jogalapját és összegét, valamint nem állapította meg a vádlott kötelességzegését, a vagyoni hátrány bekövetkezését és az ezek közötti ok-okozati összefüggést.

Az ügyész fellebbezésében részletesen foglalkozott a vádlott vagyonkezelési kötelezettségével, e vádpont vonatkozásában a tartozás jogalapjával, a tartozás összegével, annak elismerésével, valamint a terhelt kötelességzegésével, továbbá kimunkálta a vagyoni hátrányt, valamint annak okozati összefüggését a vádlott által elkövetett kötelességzegéssel, továbbá részletesen elemezte a kötelességzegés és az eredmény közötti kapcsolatot is. Összességében rámutatott arra, hogy álláspontja szerint azzal, hogy éveken keresztül nem történt semmilyen intézkedés terhelt részéről a **Z.B.Kft.** tartozásának behajtására, megszegte vagyonkezelői kötelességét. Véleménye szerint a hűtlen kezelés egyik tényállási elemének, a kötelességzegésnek egyik jellemző formája éppen a megbízót megillető jogok érvényesítésének mellőzése, a követelés behajtásának elmulasztása. Kifejtette, hogy álláspontja szerint megállapítható, hogy ez a szándékos mulasztásban megnyilvánuló kötelességzegés alkalmas volt vagyoni hátrány okozására. Azzal, hogy évről-évre nem került sor intézkedésre a **Z.B.Kft.**-vel szemben a **Z.Rt.** részéről, ez egyre nagyobb

mértékben sújtotta az Rt. gazdálkodását, hiszen évről-évre nagyobb szüksége volt a bevételre. Ez nyilván fokozottan jelentkezett 2005. évben, amikor nem a behajtás iránt, hanem annak leírása iránt próbált meg intézkedni a terhelt. A szándékos mulasztás folytán következett be a vagyoni hátrány, hiszen emiatt a korábban jelentős vagyonnal bíró **Z.B.Kft.** felszámolás alá került és az eddigi adatok szerint a **Z.Rt.** a könyveiben szereplő követelést soha nem tudta már érvényesíteni. Az ügyészi fellebbezés szerint mindezek alapján kétségektől mentesen megállapítható vádlott vonatkozásában a **Z.B.Kft.**-vel szemben fennálló tartozás be nem hajtásával megvalósított hűtlen kezelés büntette is.

A 2. tényállási pont, vagyis a csalási cselekmények tekintetében a fellebbezés indoklásában részletesen elemezte a terheltnek, mint vezérigazgatónak a jogait, kötelességeit és tevékenységét, a tévedésbe ejtés mibenlétét, a tartozások fedezetét, azt, hogy a vádlott mennyiben volt tisztában a **Z.Rt.** pénzügyi helyzetének romlásával. Rámutatott arra, hogy a kifizetésekről 2004. szeptemberében a vádlott döntött. Értékelte a felszámoló látogatását terhelnél, majd elemezte a **M.F.B.Rt.** által ajánlott hitelkonstrukciót, illetőleg a vádlott részvényeinek felajánlását az önkormányzatnak, a **tanú 52**-féle ajánlatot a cég megvételére. Ezt követően a haszonszerzési célzattal is foglalkozott. Mindezek alapján arra az álláspontra jutott, hogy terhelt cselekménye kimerítette a csalás tényállási elemeit, hiszen a **Z.Rt.** valós anyagi helyzetére leginkább neki volt rálátása. A terhelt utasítást adott az állatok folyamatos felvásárlására, áruk, szolgáltatások megrendelésére, amit azzal indokolt, hogy a cégnek tovább kellett működnie, mert csak működő társaságot lehet értékesíteni. A vádlott nem bízhatott abban, hogy a szállítók, az ingatlanok a végső soron felszámolási eljárás keretében történő értékesítéséből befolyó vételárból teljes egészében kielégítést nyernek. A vádlott a már felhalmozódott szállítói tartozásokat követően próbált befektetőket keresni, mialatt a szállítók folyamatosan teljesítettek, de azok konkrét ajánlattal 2005. március 7. napjáig nem éltek, a pénzintézetek pedig hitelt a **Z.Rt.**-nek már nem nyújtottak. A vádlott részvényeinek az önkormányzat részére történő felajánlása irracionális volt, az önkormányzati és állami mentőcsomagra ígéret soha nem volt és a **Z.Rt.** csődvédelmet sem kért. A cég fizetéseképtelenségét követően a felvásárlások folytatásával a beszállítókat megtévesztette a vádlott, hiszen a megrendelés pillanatában már nem volt reális esély a számlák kiegyenlítésre, ugyanis ekkor már olyan nagyságrendű korábban lejárt hitelezői tartozást görgetett maga előtt a cég, amit nem tudott a meglévő eszközeiből pénzügyileg rendezni. A károkozás, az ilyen módon átvett állatok beszállításakor, a számla összege megfizetésének vállalásakor megtörtént. A terhelt cselekménye elkövetésekor a **Z.Rt.** érdekkörében rendszeres haszonszerzésre törekedett, annak során előbb a cég megtartása, további üzemeltetése, majd részvényeinek eladása, mint haszonszerzési cél vezérelte.

A vezérigazgató terhelnél, aki egyben a cég többségi tulajdonosa is volt, az ügyészség álláspontja szerint az üzletszerűség is megállapítható, még ha nem közvetlenül saját maga részére történt is a haszonszerzés.

A 3. vádpont tekintetében az ügyészség álláspontja szerint a megyei bíróság az indokolási kötelezettségét megsértve ugyanazon tényre ellentétes ténymegállapításokat tett a 2. és 3. vádpontokat érintően. Részletesen elemezte **szakértő 1**, **szakértő 5** és **szakértő 4** igazságügyi könyvszakértők által elkészített és a bíróság által mérlegelt szakértői véleményeket. Az ügyészség ez alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a **Z.Rt.** fizetéseképtelensége a csődtörvény 27.§ (2) bekezdés a/ pontja alapján 2003. március 4. napján következett be, azonban ha **szakértő 1** szakértői véleményében foglaltakat fogadjuk

el, akkor is a fizetéseképtelenség kezdeti dátumát követő időintervallumban, azaz 2004. október 25. és 2005. március 1. napja között került sor a kompenzálásokra. Mindezekre tekintettel az első fokon fellebbező ügyész álláspontja szerint a Be. 351.§ (2) bekezdés b/, c/ és d/ pontjaiban meghatározott megalapozatlansági okok forognak fenn és ezért az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását tartotta indokoltnak.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a Bf.115/2011/1-I. számú átiratában az elsőfokon eljáró ügyész által a vádlott terhére, az ítélet hatályon kívül helyezése végett bejelentett fellebbezést módosítva, a vádlott bűnösségének további 246 rb csalás bűntettében történő megállapítása, illetve a hűtlen kezelés körében bűnösségének kiterjesztése és a büntetés súlyosítása végett tartotta fenn.

Rámutatott arra, hogy a megyei bíróság a büntetőeljárási szabályokat betartotta, az ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett, azonban a tényállást hiányosnak vélte.

A hűtlen kezelés körében az 1/a. tényállást **tanú 131** tanú vallomása alapján azzal indítványozta kiegészíteni, hogy neki a vádlott többször elmondta, hogy a fennálló tartozásból 63 millió Ft-nyi nem valós, ezt a **Z.Rt..** le fogja írni. Ugyancsak ezt a tényállást indítványozta kiegészíteni **tanú 117** tanú vallomása alapján azzal, hogy a **Z.Rt..** gazdasági igazgatója számára a vádlott nem engedélyezte, hogy a **Z.B.Kft..** tartozását a **Z.Rt..** által fizetendő összegből levonják, ily módon hajtsák be a tartozást.

A 2. tényállást **tanú 121** tanúvallomása alapján azzal indítványozta kiegészíteni, hogy 2004. novemberétől a **Z.Rt..** már csak annak utalt valamennyi pénzt, aki hajlandó volt a továbbiakban szállítani. **tanú 162** és **tanú 48** tanúvallomásaiból azt indítványozta a tényállásba emelni, hogy a vádlott mindkettőjüknek azt mondta, mondják a termelőknek, hogy karácsonyra minden ki lesz fizetve. **Tanú 48** vallomásából azt is szükséges a tényállásba emelni a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint, hogy 2004 évben már csak hitegették a termelőket, konkrét választ nem adtak. **Tanú 117** gazdasági igazgató tanúvallomásának azzal a részével indítványozta kiegészíteni továbbá a tényállást, hogy a vádlott nemcsak engedélyezte a számlák kifizetését, de több alkalommal ő döntött arról, hogy kinek lehet fizetni. Ezen kiegészítésekkel a tényállásokat a fellebbviteli főügyészség teljes körűen megalapozottnak tartotta.

Rámutatott arra, hogy az **I.K.Sz.Kft.-**vel kapcsolatos hűtlen kezelés büntette tekintetében megalapozott tényállást állapított meg a bíróság, a megyei bíróság által megállapított többi tényállás azonban hiányos, megalapozatlan volt, így a belőlük levont jogi következtetés sem lehetett helyes.

Álláspontja szerint a megyei bíróság tévedett akkor, amikor a vádlott bűnösségét a hűtlen kezelés vonatkozásában csak szűkebb körben állapította meg, illetőleg a csalás miatt emelt vádak alól őt felmentette.

A kiegészített tényállásból a hűtlen kezelés vonatkozásában a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az is következik, hogy a vádlott egyfelől a **Z.B.Kft..** ügyvezetőjének adott információkkal halogatta a tartozás teljesítését, másfelől a **Z.Rt..** oldaláról a legegyszerűbb és legkézenfekvőbb módszer megakadályozásával (a fizetendő összegből való tartozás levonása) megakadályozta a kintlévőség tényleges behajtását. A fellebbviteli főügyészség véleménye szerint nem lehet tehát azt állítani, hogy a vádlott mindvégig kívülállóként szemlélte volna ezeket az eseményeket és azokba semmilyen formában ne folyt volna bele.

A vádlottat, a **Z.Rt.** vezérigazgatójaként az rt. vagyonmegóvásán keresztül kötelezettség is terhelte a kintlévőség behajtására. A fellebbviteli főügyészség rámutatott továbbá arra is, hogy ha vitatott is a **Z.Rt.** és a **Z.B.Kft.** közötti elszámolás, az azonban tény, hogy a követelésállományból mintegy 30 millió Ft-nyi összeget a **Z.B.Kft.** ügyvezetői sem vitattak, ekkora összeg erejéig tehát a vádlott mindenképpen megakadályozta a tartozás behajtását, tehát hűtlen kezelést követett el.

A csalások vonatkozásában a kiegészített tényállásból a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint egyértelműen az következik, hogy a vádlott nemcsak általánosságban és stratégiai szinten irányította az rt-t, hanem egészen az egyedi döntésig beleszólt a működés folyamatába. Az ítélet indokolásában helytelen következtetést vont le a megyei bíróság - a főügyészség álláspontja szerint - akkor, amikor azt állapította meg, hogy a vádlott legkorábban 2005. februárjában szembesülhetett a társaság fizetéseképtelenségével és a 2004-től kezdődő folyamatokat csak mint egyre romló gazdasági helyzetet és fokozódó fizetési nehézségeket jellemezte. Ehhez képest a bíróság már a tényállásban rögzítette, hogy a vállalat forgótőkéje negatív volt, 2004. évben már a forgóeszközök nem fedezték a rövid lejáratú kötelezettségeket, a **Z.Rt.** ingatlanjai pedig a hosszú távú banki tartozásokra fedezetül teljes körűen le voltak kötve, ennek ellenére a vádlott a társaságot mindenképpen tovább akarta működtetni, elkerülve annak felszámolását. A fellebbviteli főügyészség véleménye szerint a kiegészítésekkel megalapozottá tett tényállásból okszerűen az következik, hogy 2004. szeptemberétől a **Z.Rt.** további banki és egyéb külső forrásokra nem számíthatott, így a legegyszerűbb volt számára, ha nem fizet a beszállítóknak, így jutva mintegy ingyen hitelhez. A termelőket, beszállítókat a **Z.Rt.** gazdasági helyzetéről, pénzügyi nehézségeiről senki nem tájékoztatta, ugyanakkor a vádlott utasítására munkatársai tovább folytatták a felvásárlásokat, beszerzéseket. Eközben szükségszerűen meg kellett, hogy tévesszék az rt. fizetési képességei és készsége tekintetében a hitelezőket. Ugyanakkor ezen magatartásukat a vádlott utasításai, rendelkezései alapján végezték. A főügyészség álláspontja szerint a vádlott bűnössége a csalások vonatkozásában megállapítható, ha nem is tettesként, de felbujtóként mindenképpen.

A csődbüntett vonatkozásában a megyei bíróság a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint helyes döntést hozott, ezért e tekintetben a bejelentett ügyészi fellebbezést nem tartotta fenn.

A súlyosító körülmények körét indítványozta kiegészíteni a nagyszámú halmazattal. Álláspontjuk szerint a megyei bíróság nem fejtette ki, hogy melyek azok a különös méltánylást érdemlő körülmények, amelyek lehetővé tennék a kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztését, ugyanis sem az időmúlás, sem a vádlott idős kora ilyenek nem tekinthető.

A fellebbviteli főügyészség összefoglalva indítványozta, hogy a megalapozatlanság kiküszöbölését követően a megyei bíróság ítéletét az ítélőtábla akként változtassa meg, hogy a hűtlen kezelés körében a vádlott bűnösségét további 93.488.492 Ft vagyoni hátrány okozása tekintetében is állapítsa meg, mondja ki a vádlottat bűnösnek további 1 rb csalás büntetében (Btk. 318.§ (7) bekezdés b/ pont), 56 rb csalás büntetében (Btk. 318.§ (6) bekezdés b/ pont), 128 rb csalás büntetében (Btk. 318.§ (5) bekezdés b/ pont) és 61 rb csalás büntetében (Btk. 318.§ (4) bekezdés b/ pont), mely cselekményeket felbujtóként követett el. A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés tartamát jelentős mértékben emelje fel, a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzze, továbbá a vádlottat kötelezze

a büntetőeljárás során felmerült teljes bűnügyi költség megfizetésére, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

Az ítélet kihirdetését követően a *vádltott és védője* a elsődlegesen a hűtlen kezelés kapcsán felmentés, az **I.K.Sz.Kft.** vonatkozásában a vagyoneklokbzás mellőzése, illetőleg másodlagosan enyhítésért, a pénzbüntetés elengedése végett jelentett be fellebbezést.

A vádltott *védője* a fellebbezés írásbeli indokolásában az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, vádltottnak elsődlegesen a hűtlen kezelés büntettének vádja alól bűncselekmény hiányában történő felmentését, a vele szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés, továbbá az elrendelt vagyoneklokbzás és a bűnügyi költség megfizetésére irányuló kötelezés mellőzését, másodlagosan a fő- és mellékbüntetés enyhítését indítványozta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az 1/b. tényállási pont tekintetében rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a hűtlen kezelés törvényi tényállási elemei nem valósultak meg, hiszen a vádltottat a vagyoni hátrány okozásának szándéka nem vezette, sőt a **Z.Rt.**-nek legkedvezőbb fuvarozási konstrukció mellett döntött. Véleménye szerint az elsőfokú eljárásban nyilvánvalóvá vált, hogy a **Z.Rt.** vezetése kényszermegoldásként alkalmazta a bérleti konstrukciót, hiszen a lízing a számvitelben egyértelműen hitelsoron van nyilvántartva akkor is, ha a lízing tárgya képezi a lízingdíjak befizetésének fedezetét. Az egyösszegű bérleti díj viszont termelési, működési kiadás, mint ilyen költségként nyomban elszámolható. Mindebből az következik, hogy a **Z.Rt.** az eszközeinek lekötöttsége és hitelkeretének kimerültsége miatt nem volt képes arra, hogy lízingelje ezeket a gépjárműveket. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság indokolása hiányos, mivel nem adott magyarázatot arra, hogy a lízingdíjak és a bérleti díjak közötti különbség miért eltűzött. Álláspontja szerint az **I.K.Sz.Kft.**-vel kötött gépkocsi bérletére vonatkozó szerződés egy általános, a gazdasági életben mindennapi konstrukció, amely egyrészt az összes körülményt figyelembe véve előnyös volt a társaság számára, másrészt pedig nem a vádltott egyszemélyi döntésének eredményeként jött létre. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a nyomozás nem terjedt ki a lízingelt haszongépjárművek üzemeltetési, amortizáció és egyéb költségeinek a megvizsgálására, valamint arra, hogy ezek összesítésével ténylegesen melyik cégnek mennyi volt a kiadása. Álláspontjának alátámasztására **szakértő 4** szakértő nyilatkozatát is becsatolta. Rámutatott arra, hogy nem ért egyet az ítélet 72. oldalán található indokolással, hiszen semmi nem támasztja alá, hogy kétséget kizáró módon megállapítható lenne az, hogy az **I.K.Sz.Kft.**-t az ügyletből kockázat nem terhelte.

A vagyoneklokbzással kapcsolatban rámutatott arra, hogy véleménye szerint az elsőfokú bíróság azon vagyontárgyakra vonatkozóan rendelte el a vagyoneklokbzást, amelyek a csödbüntettel kapcsolatosak, és e tekintetben a bíróság a vádltottat felmentette. Ezen felül a vagyoneklokbzás mértékének indoka sem állapítható meg. Amennyiben a bíróság az 1/b. tényállási pont szerinti hűtlen kezelés kapcsán kívánt vagyoneklokbzást alkalmazni, akkor ki kellett volna térnie arra, hogy mi volt az a vagyoni kör, vagyoni érték, amely a vagyoneklokbzás alá eshet, azaz mi volt az a vagyoni kör, amelyet az **I.K.Sz.Kft.**, vagy a vádltott a bűncselekménnyel összefüggésben szerzett, vagy amellyel az **I.K.Sz.Kft.**, vagy a vádltott gazdagodott.

A védő az ügyészi fellebbezést minden tekintetben alaptalannak tartotta. Véleménye szerint az 1/a. és a 2. tényállási pontban írt hűtlen kezelés és a csalások vonatkozásában az ügyészi fellebbezés és a fellebbviteli főügyészség indítványa a felülmérlegelés tilalmába ütközik. A fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltak álláspontja szerint nem alkalmasak a tényállás részbeni megváltoztatására, módosítására, hiszen egyrészt az elsőfokú bíróság által már értékelt bizonyítékok, tanúvallomások tartalmának átértékelésére vonatkoznak, másrészt a tárgyalási jegyzőkönyvből, szöveggörnyezetből kiragadva, vagy pontatlanul idézett.

A vádhatósági álláspontot anyagi jogi vonatkozásban is több okból tévesnek tartotta. Az 1/a. tényállási pont vonatkozásában részletesen foglalkozott a **Z.Rt.**., valamint a **Z.B.Kft.** közötti szerződéssel, a váddal, továbbá az elsőfokú eljárás során beszerzett bizonyítékokkal, a tanúvallomásokkal, illetőleg a szakértői véleményekkel és arra az álláspontra helyezkedett, hogy véleménye szerint „jogi nonszensz” olyan vagyoni hátrány emlegetésével hűtlen kezelésre hivatkozni, amelyről senki nem tudja pontosan, hogy mi a követelés tárgya, mikor, milyen jogcímen keletkezett.

Ezen tényállási pont vonatkozásában a védő több jogesetre is hivatkozott és összességében arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy véleménye szerint a vádhatóságnak e tényállási pont vonatkozásában semmiféle a vádat alátámasztató bizonyítéka nincsen, a **Z.Rt.** által kimutatott követelés valódisága, érvényesíthetősége, mibenléte nem ismert, a követelés nem beazonosítható.

A csalás tekintetében a védelem nagyon részletesen foglalkozott a csalás törvényi tényállási elemeivel, rámutatva arra, hogy álláspontja szerint ezek miatt nem állapíthatóak meg a vádlott terhére. Foglalkozott a **Z.Rt.** fizetéseképtelenségének kérdéskörével, ezen belül is a fizetéseképtelenség kezdő időpontjával, melynek keretében a csődtörvény, illetőleg a büntetőeljárás törvény közötti különbséget is elemezte. Végül rámutatott arra, hogy a felszámolási eljárás lefolytatását és annak keretében végrehajtott eladásokat miért sérelmezi a védelem.

Összességében véleménye szerint az általa kifejtettekből az állapítható meg, hogy a vádlott csalásokat nem követett el, mivel a törvényi tényállási elemek hiányoznak.

A vádlott fellebbezésének írásbeli indokolásában részletesen foglalkozott a **Z.Rt.** történetével, felépítésével, rámutatva arra, hogy munkájukat, feladatukat és felelősségüket a szervezeti és működési szabályzat tartalmazta, amely azonban nem került beszerzésre az eljárás során. Kifejtette többek között, hogy a **Z.B.Kft.**-vel szemben fennálló követelésük, illetőleg tartozásuk is vitatott volt, melyet több tanú vallomása is alátámasztott.

Az **I.K.Sz.Kft.**-től történő gépkocsi bérletek kapcsán kifejtette, hogy a bérleti szerződés megkötése nem kizárólag az ő döntése volt, hiszen azt a vezető értekezleteken történő mérlegelés eredményeképpen határozták el. Álláspontja szerint a szerződés megkötése kimondottan előnyös volt a **Z.Rt.**-nek. A négy éves bérleti konstrukciót sem a belső, sem a külső, APEH évenkénti vizsgálat nem kifogásolta. Fellebbezésének írásbeli indokolásában részletesen foglalkozott a tanúk vallomásával, illetőleg a szakértői véleményekkel is. Végül rámutatott arra, hogy az ő tetteit végig az vezette, hogy a **Z.Rt.**-t megmentse, tovább tudjon folytatódni a termelés, amelyet egyébként a részvényeinek eladásakor is kikötött.

A nyilvános ülésen a *fellebbviteli főügyészség* képviselője az írásban benyújtott indítványát változatlan formában fenntartotta. Rámutatott arra, hogy véleménye szerint az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás csaknem teljes egészében megalapozott. Az indokolásban szereplő tanúk tényállításának átemelésével a hiányosságok kiküszöbölhetők, ez azonban nem minősül álláspontja szerint az ítélet felülmérlegelésének. Az így megalapozott tényállásból indítványozta, hogy az ítéletábra helyes jogi következtetést vonjon le a vádlott bűnösségére vonatkozóan.

Az 1/a. tényállás tekintetében álláspontja szerint a 30 millió Ft tartozást elismerte a **Z.B.Kft.**, amelynek behajtása elmaradt. A hűtlen kezelés szempontjából az a magatartása valósította meg a vádlottnak a bűncselekményt, hogy nem vonta le a **Z.Rt.** fizetési kötelezettségéből a **Z.B.Kft.** tartozását.

Véleménye szerint a csalás törvényi tényállását is megvalósította a vádlott, hiszen tisztában volt a **Z.Rt.** pénzügyi helyzetével, azzal, hogy fizetése képtelen és ennek ellenére erről nem tájékoztatta a beszállítókat, így gyakorlatilag ingyen hitelt kapott tőlük. Felbujtói szinten mindenképpen megvalósította a csalásokat. Álláspontja szerint a vádlott bűnösségét a vádiratban szereplő és a fellebbviteli főügyészség indítványában megjelölt cselekmények tekintetében meg lehet és meg kell állapítani, ennek megfelelően a vádlottal szemben kiszabott büntetést súlyosítani indokolt a kiszabott szabadságvesztés tartamának felemelésével és a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezés mellőzésével.

A nyilvános ülésen a *védő* az írásban benyújtott fellebbezését fenntartotta, azt kiegészítette azzal, hogy a vádlott terhére megállapított hűtlen kezelés büntetése tekintetében a bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan.

A vagyonekbevitel tekintetében annak összegét vitatta és a kiszabott mellékbüntetést is eltúlzottnak tartotta. A csalások vonatkozásában rámutatott arra, hogy a vádlott szerepét úgy értékeli a vádhatóság, mintha egy vállalkozó lett volna és nem egy nagyvállalat vezetője. Kifejtette, hogy a szervezeti és működési szabályzat az eljárás során nem került elő, holott az alapján pontosan meg lehetett volna állapítani, hogy kinek mi volt a feladata. Véleménye szerint a jogtalan haszonszerzés gondolatkörében nem helytálló az az álláspont, hogy a részvények majdani magasabb értékesítése miatt nem került sor a számlák kiegyenlítésére. Ehhez a „vagyoni előnyhöz” a sértettek kára semmilyen módon nem kapcsolódik, az okozati összefüggés hiányzik. A vállalat teljesítőkészségével nem volt baj, erre vonatkozóan nem merültek fel adatok az elsőfokú eljárás során sem és a felszámolás elrendelését követően a sértettek kára megtérülhetett volna. Véleménye szerint a fellebbviteli főügyészség nem jelölte meg, hogy ki vagy kik voltak azok a személyek, akiket a terhelt felbujtott, hiszen a felbujtást csak ez alapján lehetne meghatározni, amely elkövetői minőség az elsőfokú eljárás során fel sem merült. Véleménye szerint eljárási akadályai is vannak a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltaknak, mivel azok a tanúvallomások átértékeléséhez vezetnének, amely a felülmérlegelés tilalmába ütközne a csalások, illetőleg a hűtlen kezelés büntetnének szélesebb körben történő megállapítása tekintetében.

A **Z.B.Kft.**-vel kapcsolatos hűtlen kezelés vonatkozásában rámutatott arra, hogy az elsőfokú ítélet tényállása lényegében helytálló, azonban, ha a megyei bíróság ítéletét meg kell változtatni, akkor azt csak az ő fellebbezésük irányába lehet és ennek megfelelően indítványozta védencének a felmentését a terhére megállapított bűncselekményben, a

pénzbüntetés és a vagyonelkobzás mellőzését, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A *fellebbviteli főügyészség képviselője* a viszontválaszában kifejtette, hogy a csalással kapcsolatban valóban volt olyan ügyészi koncepció, hogy a vádlottat az vezette, hogy a saját részvényeit minél drágábban adhassa el. Az elérni kívánt vagyoni haszon azonban az, hogy a vállalat tovább tudjon működni. Az ítéletben szerepel, hogy a **Z.Rt.** teljes vagyona be volt táblázva, nem volt külső forrás, csak úgy juthatott anyagi forrásokhoz a vádlott, hogy a termelőktől ingyen kapott „hitelt”. Rámutatott arra, hogy a fizetési készség és a fizetési képesség hiánya a csalás szempontjából ugyanaz a kategória. A védő észrevételével szemben kifejtette, hogy a megalapozott tényállásból a jogi következtetés levonásának a megváltoztatását indítványozta és nem a tényállás ártértékelését.

A *védő* viszontválaszában előadta, hogy álláspontja szerint a viszonyosságnak ott kell fennállnia, hogy a sértetteket ért kár eredményezze azt az anyagi hasznot, ami a terhelnél jelentkezik. Ez azonban az adott ügyben nem állapítható meg. Véleménye szerint a teljesítőképesség, illetőleg a teljesítő készséget a Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseiben mereven szétválasztotta. Kifejtette továbbá, hogy a **Z.Rt.**-hez befolyt utolsó nagyobb összegből a termelőket fizették ki és a felszámolási eljárás során a felszámoló által 600 millió Ft-ért eladott ingatlanokat a vevő 2,6 milliárdért értékesítette tovább és a gépeket is fillérekért adták el.

A sértett előadta, hogy azért adták le 2005. januárjában az állataikat, mivel vádlott azt ígérte, hogy amíg őt látják, addig nem lesz baj.

A vádlott a fellebbezésének írásban előterjesztett indokait változatlan formában fenntartotta.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket alaptalannak találta.

A másodfokú bíróság a Zala Megyei Bíróság ítéletét a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján felülbírált és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság olyan eljárási törvényt nem sértett, amely döntésének a hatályon kívül helyezését eredményezte volna.

A bíróság széles körűen értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Vizsgálta és mérlegelte a vádlott és a tanúk vallomásait, az ellentétek feloldására kísérletet tett. Elemezte az okirati bizonyítékokat és a szakértői véleményeket. Az utóbbiak közötti ellentmondásokat tisztázta, részben új szakértő kirendelésével, részben a szakértők meghallgatásával, véleményük ütköztetésével.

A fenti bizonyítékok értékelésével, mérlegelésével a megyei bíróság megalapozott tényállást állapított meg. Az ítélet tábla nem látott indokot a tényállásnak a fellebbviteli főügyészségi indítványban foglaltak szerinti kiegészítésére, melyre jogszabályi lehetőség sincs.

Az 1/a. tényállási pont vonatkozásában, annak megállapítása során a bíróság értékelte **tanú 131** (az indítvány szerint **tanú 131**) és **tanú 117** tanúk vallomását. 2. tényállási pont tekintetében **tanú 48**, **tanú 117** és **tanú 121** vallomásainak értékelése ugyancsak megtörtént. A tanúvallomásokat a bíróság összevetette az egyéb tanúvallomásokkal, a szakértői

véleményekkel és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokkal. Megindokolta, hogy azokat miért és mennyiben fogadta el. A megyei bíróság mérlegelő tevékenysége a jogszabályi előírásoknak megfelelt. A fellebbviteli főügyészség által a tényállások kiegészítésére tett indítványok - az ítélet tábla álláspontja szerint - a bizonyítékok újraértékelésére irányulnak, amelyre a másodfokú eljárás keretében nincs lehetőség, mivel az a felülmérlegelés tilalmába ütközik.

Az 1/b. tényállási pont tekintetében a megyei bíróság ugyancsak számot adott arról, hogy a vádlott tagadásával szemben miért a kihallgatott tanúk vallomásaira, az írásszakértői és a könyvszakértői véleményekre figyelemmel látta ítéleti bizonyossággal megállapíthatónak, hogy a vádlott mind a lízing konstrukció kidolgozásában, mind a bérleti díjak meghatározásában részt vett és utasította a beosztottait. Helyesen utalt a megyei bíróság arra, hogy a vád tárgya nem a kapcsolt vállalkozás bevonása volt, hanem az, hogy a **Z.Rt.** részéről a gépjárművek bérbe vétele során az **I.K.Sz.Kft.**-t terhelő költségek nagyságrendekkel meghaladó bérleti díj fejében valósult meg.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság megindokolta a vagyoni hátrány mértékét akkor, amikor azt a lízing, illetőleg a bérleti díj közötti különbségben határozta meg.

A megalapozott tényállások alapján a megyei bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére a Btk. 319.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c/ pontja szerint minősülő és büntetendő különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette tekintetében és törvényes volt a vádlott felmentése a vádirat szerint terhére rótt többi bűncselekményben.

Az ítélet tábla osztotta a megyei bíróság jogi indokolásában foglaltakat is.

A hűtlen kezelés büntette vonatkozásában önmagában az a körülmény, hogy a **Z.Rt.** egy kívülálló céggel kötött szerződést gépjárművek lízingelésére, még nem minősülne bűncselekménynek, mint ahogy a szakértői vélemények tükrében ez nem kifogásolható, azonban azzal, hogy a vádlott, mint a **Z.Rt.** vezérigazgatója, vagyonkezelői kötelességeit megszegve, a saját, egyszemélyes tulajdonában lévő **I.K.Sz.Kft.**-vel olyan bérleti szerződést kötött, melynek értelmében a lízingdíj, illetőleg a bérleti díj között jelentős, másfél-kétszeres eltérések is voltak, vagyoni hátrányt okozott a **Z.Rt.**-nek, tekintettel arra is, hogy a gépjárművek közvetlen lízingelésére is lehetősége lett volna a **Z.Rt.**-nek. A vádlott azonban közömbösséget tanúsított a **Z.Rt.** vesztesége iránt, így az ítélet tábla egyetértett a megyei bíróság azon álláspontjával, hogy a vádlottat az eredmény tekintetében eshetőleges szándék terhelte. Ugyancsak kimutatható a bérleti díjak meghatározásával megvalósult vagyonkezelői köteleességszegés és a vagyoni hátrány közötti ok-okozati összefüggés, mint ahogy erre a megyei bíróság is helyesen utalt.

Egyetértett az ítélet tábla a megyei bíróság jogi indokolásában foglaltakkal tekintetben is, hogy a **Z.B.Kft.** vonatkozásában nem állapítható meg a vádlott felelőssége. Nem került ítéleti bizonyossággal megállapításra egyrészt, hogy a vádlott a vagyonkezelői köteleességét megszegve utasítást adott volna a beosztottainak annak érdekében, hogy a követelés

behajtása iránt ne intézkedjenek, másrészt a követelés jogalapja és annak összecszerűségét sem sikerült tisztázni. Ez utóbbi vonatkozásában a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltak sem egyértelműek, hiszen a 2. oldal 7. bekezdésében arra utal, hogy a **Z.B.Kft.** mintegy 30 millió Ft összeget elismert a követelésállományból és ekkora összeg erejéig a vádlott mindenképpen megakadályozta a tartozás behajtását, tehát a hűtlen kezelést elkövette, mégis az indítvány 4. oldalán a vádlott bűnösségének további megállapítását 93.488.492 Ft vagyoni hátrány tekintetében indítványozza a vádhatóság. A lefolytatott bizonyítási eljárás során valóban nem került pontosan meghatározásra a tartozás összege sem, sőt vitatott volt annak jogossága, jogalapja is. A vagyoni hátrány is kétséges, hiszen a **Z.Rt.** nyilvántartott vagyonának részét képezte ez a követelés, így kár nem következett be, amelyet az is alátámaszt, hogy a felszámolási eljárás keretében megkísérelték érvényesíteni ezen követelést, amelyet azonban a polgári bíróság elutasított.

Az ítélet tábla osztotta a megyei bíróság álláspontját a csalás büntette tekintetében történő felmentések vonatkozásában is. Nem hagyható figyelmen kívül - az ítélet tábla véleménye szerint - ezen cselekmények megítélésénél az a tény sem, hogy a fellebbviteli főügyészség a Btk. 290.§ (1) bekezdés d/ pontjába ütköző csődbüntetés miatt az ügyészi fellebbezést visszavonta, mely utóbbi arra irányult, hogy az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes gazdálkodást folytató elkövető a társaság vagyonát ténylegesen, vagy színlelt csökkenti és ezzel okozati összefüggésben a hitelezői igények kielégítése részben, vagy egészben megghiúsul. Ennek figyelmen kívül hagyásával a csalás törvényi tényállási elemeit kellett szigorúan vizsgálni a másodfokú eljárás keretében. Az ítélet tábla osztotta a megyei bíróság azon álláspontját, hogy a tévedésbe ejtés fel sem merülhetett, hiszen a vádbeli áruvásárlások és szolgáltatások megrendelésének időpontjában a vádlott nem lehetett annak tudatában, hogy a számlákat a későbbiek folyamán nem tudják kifizetni. Ugyancsak osztotta a megyei bíróság azon álláspontját, hogy a tévedésben tartást sem valósította meg a vádlott, hiszen egyrészt a beszállítókkal nem állt közvetlen üzleti kapcsolatban, azon néhány üzleti partner kivételével, akiknek ígéretet tett a számlák kifizetésére. Az eljárás során megállapítást nyert, hogy az ígéretének valós alapja volt. Amikor a vádlott, illetőleg a vállalatvezetés az elfogadott tényállás alapján legkorábban 2005. februárjában szembesült a fizetése képtelenség tényével, mindent megtettek annak érdekében, hogy a szállítói számlákat kifizessék.

A csalás törvényi tényállásának a másik eleme, vagyis a jogtalan haszonszerzési célzat is vitatható. Az elsőfokon eljáró ügyész álláspontja szerint ez egyrészt a cég megtartása volt, másrészt pedig a vádlott részéről az, hogy minél magasabb áron adhassa el a részvényeit. A fellebbviteli főügyészség véleménye szerint pedig a jogtalan haszonszerzés a szállítók által nyújtott „hitel” volt. Az ítélet tábla egyetért e vonatkozásban is a megyei bíróság indokolásával, hiszen nem elfogadható és bizonyítékokkal sem alátámasztott az a következtetés, hogy a vádlott azért nem egyenlítette ki a szállítói tartozásokat, hogy drágábban tudja eladni a részvényeit, hiszen ez teljesen ellentmond az ésszerűségnek és a gazdasági-pénzügyi élet törvényszerűségeinek.

Az ítélet tábla egyetértett továbbá a megyei bíróság azon álláspontjával, hogy a jogtalan haszonszerzési célzatként a gazdasági társaság megtartása, működtetése nem értelmezhető. A megállapított tényállás szerint a vádlott tevékenysége nem volt ellentétes az ésszerű gazdálkodással, ezt egyébként a vádhatóság sem vitatta akkor, amikor az ennek

megállapítására irányuló ügyészi fellebbezést visszavonta. Nehezen védhető a vádhatóság azon álláspontja, hogy a vádlott azért folytatta a termelést, hogy ingyen hitelhez jusson a beszállítóktól, hiszen a gazdasági tevékenység fenntartásával, a likviditás helyreállításával a szállítói igények is kielégültek volna. A veszteséges üzletmenet ideje alatt a vádlott befektetőkkel, pénzintézetekkel folytatott tárgyalást és részvényeinek eladásakor is feltételül szabta azt, hogy a vevő minden elvárható módon gondoskodik a **Z.Rt.** gazdasági tevékenységének folyamatos működtetéséről annak érdekében, hogy ne kerüljön felszámolási eljárás elrendelésére. Ehhez pedig hozzátartozik a szállítói követelések kielégítése is.

A csalás törvényi tényállásának a megállapításához a vádhatóságnak azt kellett volna bizonyítania, hogy a vádlott a szállítói szerződés megkötésekor tisztában volt azzal, hogy ugyan az adott pillanatban likviditási gondokkal küzd a cég, de a későbbiekben a teljesítésre megadott időpontban sem lesz olyan helyzetben, hogy a szolgáltatók követelése kielégítést nyerjen. A vádlott azonban a megállapított tényállás alapján okkal bízhatott abban, hogy a bankokkal és a külső befektetőkkel folytatott tárgyalást követően az általa vezetett gazdálkodó szervezet pénzügyi nehézségei megoldódnak.

A fentiekben kifejtettek alapján a megyei bíróság döntését az ítéltábla osztotta, amikor a vádlottat a csalási bűncselekmények vádja alól felmentette.

A bűnösségi körülményeket a megyei bíróság teljes körűen felsorolta és a speciál- és generál-prevenció szem előtt tartásával szabta ki a büntetést, amelynek enyhítésére nincs lehetőség, ugyanis az ellentétes lenne a törvényben előírt büntetési célokkal. A megyei bíróság a vádlott terhére megállapított bűncselekmény törvényben előírt büntetési tételkeretei között szabta ki a büntetést és megindokolta, hogy a vádlott idős korára és a jelentős időmúlásra tekintettel függesztette fel a szabadságvesztés végrehajtását. A pénzműködés büntetés kiszabása, illetőleg annak mértéke igazodik a bűncselekmény tárgyi súlyához, illetőleg a vádlott vagyoni viszonyaihoz, így annak mérséklésére sincs törvényi lehetőség.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek azzal, hogy a vagyoneklobzásnak az összegét pontosította az ítéltábla, hiszen a megállapított tényállás szerint vádlott a **Z.Rt.**-nek a bérbeadót terhelő lízingdíjak és a **Z.Rt.**-nek kiszámlázott bérleti díj különbözetének megfelelő 135.639.785 Ft összegű vagyoni hátrányt okozott, mely tartozást túlnyomó részt a **Z.Rt.** kiegyenlítette, azonban 21.594.852 Ft kiegyenlítetlen számlatartozása maradt. Ezt az összeget a vagyoneklobzás mértékéből le kellett vonni, hiszen a Btk. 77.§ (2) bekezdése alapján a vagyoneklobzást csak arra a vagyonra lehet elrendelni, amellyel más gazdagodott, a fenti összeg azonban nem került az **I.K.Sz.Kft.**-hez. Erre figyelemmel a vagyoneklobzás helyes összege 77.044.933 Ft, az **I.K.Sz.Kft.** tulajdonában lévő **P. 58** helyrajzi számú hétvégi ház és az udvar megjelölésű ingatlanon, valamint a benne található ingóságokon felül.

A fentiekben kifejtettek alapján a Győri Ítéltábla a Zala Megyei Bíróság 3.B.17/2008/102. számú ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

G y ő r , 2011. október 13. napján

Dr.Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

Dr.Zólyomi Csilla sk.
a tanács tagja, előadó

Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet, valamint a Zala Megyei Bíróság 2010. október 7. napján kelt 3.B.17/2008/102. számú ítélete 2011. október 13. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajtható.

G y ő r , 2011. október 13. napján

.Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: